

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
4459-06

meddelad i Stockholm den 12 februari 2009

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 12 juni 2006 i mål nr 1461-04,
se bilaga

SAKEN

Sjukpenning

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Med bifall till överklagandet upphäver Regeringsrätten kammarrättens dom och fastställer länsrättens domslut.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att kammarrättens dom upphävs och att länsrättens dom fastställs.

Försäkringskassan anför bl.a. följande. Frågan i målet gäller vad som avses med begreppen medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering vid bedömning av rätten till förebyggande sjukpenning enligt 3 kap. 7 b § lagen (1962:381) om allmän försäkring, AFL. Det finns inte något tydligt uttalande i förarbetena om innebörden av dessa begrepp och det saknas likaså vägledande avgöranden. I Försäkringskassans vägledning (Sjukpenning och samordnad rehabilitering 2004:2 version 5 s. 99) har kassan ansett att det krävs att den försäkrade får någon form av vård eller behandling av vårdpersonal för att kraven på medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering enligt 3 kap. 7 b § AFL ska anses uppfyllda. Av utredningen i målet framgår att AA lider av atopiskt eksem med svår klåda. Under vistelsen i Thailand har det inte förekommit någon form av vård eller behandling av vårdpersonal. Vistelsen kan därför inte anses ha inneburit att hon undergått en sådan behandling eller rehabilitering som avses i 3 kap. 7 b § AFL.

AA bestrider bifall till överklagandet.

AA anför bl.a. följande. Hennes läkare har skrivit sjukintyg och hon har tidigare fått göra denna resa. Försäkringskassan meddelade henne inte i tid att hon nu inte fick resa. Läkarna på Universitetssjukhuset i Örebro har inte heller fått besked om att det är nya regler som gäller. Hon har inte gjort något fel. Det är konstigt att det endast är hon bland hennes medresenärer som inte blivit godkänd. Samma regler borde gälla för alla. – Hon hänvisar till tidigare ingivet brev av den 18 december 2003 från hennes läkare, överläkaren på hudkliniken vid Universitetssjukhuset i Örebro, Anne-Marie Hornmark. I brevet anför bl.a. följande. AA har sedan flera år, en gång per år själv bekostat en utlandsresa och av behandlande läkare sjukskrivits under vistelsen utomlands. Detta har senast hösten 2002 godkänts av Försäkringskassan. Hennes eksem

förbättras av s.k. ljusterapi, som hon också får på hudkliniken, men denna terapi ger inte samma utläkande effekt som ett par veckors vistelse i utlandet med tillgång till salta bad och regelbunden solning. Behandling med sol och salta bad har vid samtliga tidigare tillfällen läkt hennes eksem och har inneburit en möjlighet att förhindra snabbt uppblossande svåra skov och därmed förebyggt ytterligare sjukskrivningsperioder för åkomman. Detta uppfyller alltså uppgivet krav på att förebygga och förkorta sjukdomstiden. Denna typ av behandling är vedertagen för atopisk dermatit liksom för psoriasis. För patienter med psoriasis finns möjlighet till vård, som landstinget bekostar på Kanarieöarna. På grund av att den anläggningen är strikt till för psoriater, har hudläkarna använt möjligheten till sjukskrivning för andra patienter, som bekostar sin resa själva.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 3 kap. 7 § AFL utges sjukpenning vid sjukdom som sätter ned den försäkrades arbetsförmåga med minst en fjärdedel.

Av 3 kap. 7 b § AFL framgår att sjukpenning enligt 7 § utges även när den försäkrade genomgår en medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom eller att förkorta sjukdomstid eller att helt eller delvis förebygga eller häva nedsättning av arbetsförmågan. Som villkor för denna s.k. förebyggande sjukpenning gäller att behandlingen eller rehabiliteringen har ordinerats av läkare och ingår i en av Försäkringskassan godkänd plan. Arbetsförmågan ska anses nedsatt i den mån den försäkrade på grund av behandlingen eller rehabiliteringen är förhindrad att förvärvsarbeta.

I förarbetena till bestämmelserna anges bl.a. att den som genomgår en behandling som syftar till att förebygga att sjukdom eller nedsättning av arbetsförmågan uppstår bör kunna få ersättning i form av sjukpenning för den tid som behandlingen kräver. Avsikten är att sådan ersättning för inkomstbortfall ska kunna utges i samband med behandling som är resultat av en läkares bedömning att den försäkrade riskerar att bli sjuk och att de ordinerade åtgärderna väntas minska sjukdomsriskerna. Behandlingen ska ingå i en plan, som Försäkringskassan först ska godkänna. Bestämmelsen avser situationer då den försäkrade deltar i en sjukdomsförebyggande behandlingsåtgärd. Det krävs att en läkare på grundval av

vetenskap och beprövad erfarenhet har konstaterat att den försäkrade har en förhöjd sjukdomsrisk. Den sjukdom som kan befaras uppkomma ska vara av sådan art att den kan förväntas leda till nedsättning av arbetsförmågan. Vidare ska läkaren ha ordinerat deltagandet i behandlingen, som naturligtvis ska vara lämpad för att minska sjukdomsrisken (prop. 1990/91:141 s. 73 och 85).

Regeringsrätten gör följande bedömning.

I lagtexten anges som en av förutsättningarna för den förebyggande sjukpenningen att den försäkrade genomgår en medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering. Det är således inte tillräckligt att yttre omständigheter är gynnsamma för förebyggandet av en sjukdom. Av ordalydelsen följer att dessa omständigheter ska kombineras med någon form av behandling.

Av utredningen framgår att vistelsen i Thailand inte innefattat någon behandling i nu avsedd mening. Förutsättningar saknas därför att bifalla ansökan om förebyggande sjukpenning.

Marianne Eliason

Eskil Nord

Peter Kindlund

Anna-Karin Lundin

Kristina Ståhl

Inger Bohlin
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2008-12-10